

Motion till riksdagen 2021/22:1262

av **Hillevi Larsson (S)**

Uppräkning av sjukersättning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i framtiden överväga behovet av åtgärder för att tillgodose rimlig kompensation vid inkomstbortfall på grund av bestående arbetsförmåga och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Gruppen som har sjukersättning (tidigare förtidspension) består av människor som har fötts med eller under livet drabbats av sjukdomar/funktionsvariationer som har lett till en bestående arbetsförmåga. En stor del av dessa människor lever helt utan ekonomiska marginaler. De har halkat efter ekonomiskt under många år. Sedan 2009 har lönerna ökat med 19 %. Prisbasbeloppet har under samma tid endast ökat med 3,5 %.

Det innebär att uppräkning enligt inkomstbasbeloppet (som räknas upp enligt löneutvecklingen) ger betydligt bättre täckning för förlorad inkomst än uppräkning enligt prisbasbeloppet. Sjukersättning ger dig drygt 64 % av antagandeinkomsten (alltså den inkomst som du enligt beräkningen skulle ha haft i dag om du inte hade blivit förtidspensionär). Men hade du haft en inkomst av till exempel arbete så hade den räknats upp med löneutvecklingen och inte med prisbasbeloppet. Förutom det ekonomiska tapp som beräkning enligt prisbasbeloppet innebär så kan man jämföra med inkomsten vid sjukdom, sjukpenning, som ger nära 80 % av den tidigare inkomsten upp till maxnivån. Även vid arbetslöshet och föräldraledighet får man nära 80 % av sin tidigare inkomst upp till maxnivån. Drygt 64 % av antagandeinkomsten innebär lägre kompensation för inkomstbortfallet. Ytterligare något som drabbar personer med sjukersättning är att pensionsåldern har höjts och medellivslängden ökat. Trots det upphör förtidspensionen redan vid 65 år och övergår till ålderspension. Avsättningen till pensionen under åren som förtidspensionär följer också prisbasbeloppet, inte inkomstbasbeloppet, vilket ger sämre ålderspension för denna grupp. Sjukersättningen beräknas på den genomsnittliga inkomst som du har haft under den så kallade ramtiden. Ramtiden beräknas på de 3 bästa åren 5–8 år direkt före beslut om sjukersättning, då de flesta har varit sjukskrivna.

Sjukersättningen beräknas alltså till största delen på sjukpenning och inte på arbetsinkomst. Det innebär att den som får sjukersättning vanligtvis får 30–40 % av sin tidigare förvärvsinkomst.

Det innebär att även den som har arbetat hela sitt liv före sjukskrivning och förtidspension endast får ut en liten del av sin tidigare lön i inkomstbortfall. En hållbar socialförsäkring innebär att medborgaren verkligen får kompensation vid inkomstbortfall på grund av bestående arbetsförmåga. Om man hade beräknat inkomstbortfallet så att den drabbade verkligen kompenseras för de förlorade inkomsterna hade fler kunnat överleva ekonomiskt. Eventuellt skulle uppräknings av sjukersättning kunna baseras på inkomstbasbeloppet i stället för prisbasbeloppet.

Regeringen bör i framtiden överväga behovet av åtgärder för att tillgodose en rimlig kompensation vid inkomstbortfall på grund av bestående arbetsförmåga.

Hillevi Larsson (S)